

Till Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd

Riktlinjer för bidragsgivning till föreningar

Förslag till beslut

Stadsdelsnämnden godkänner detta förslag till riktlinjer för bidragsgivning till föreningar.

Olle Johnselius
stadsdelsdirektör

Sammanfattning

Många av stadens nämnder lämnar bidrag till ideella föreningar. I detta ärende föreslås riktlinjer för Rinkeby-Kista stadsdelsnämnds bidragsgivning till föreningar. Stadsdelsnämnden kan lämna bidrag till verksamhet, aktiviteter och evenemang som har anknytning till nämndens ansvarsområde och som äger rum i Rinkeby-Kista stadsdelsområde.

Stadsdelsnämnderna får fr.o.m. år 2015 särskilda demokrati- och utvecklingsmedel. Härigenom skapas ekonomiska förutsättningar för ökat stöd till föreningslivet. För att få bidrag ska ansökande förening bedriva verksamhet som ska bidra till ett mer demokratiskt, jämställt, socialt och ekonomiskt hållbart samhälle. Förvaltningen anser att målgrupper för denna bidragsgivning främst bör vara barn och ungdomar, och då inte minst flickor och unga kvinnor. För att öka jämställdheten i stadsdelsområdet ska också verksamhet för, med och av vuxna kvinnor kunna komma ifråga för bidragsgivning. Förvaltningen anser att nämndens bidragsgivning i övrigt bör följa samma regler som hittills.

Stockholms stad har ett system för sin bidragsgivning till föreningar

Många av stadens nämnder lämnar bidrag till ideella föreningar. Kommunfullmäktige styr övergripande denna bidragsgivning via stadens budget och nämndernas reglementen. En nämnd kan mer i detalj precisera sina bidragsregler genom att fastställa riktlinjer. I detta ärende föreslås reviderade riktlinjer för bidragsgivning till föreningar med lokal verksamhet i Rinkeby-Kista stadsdelsområde.

Ovan nämnda fullmäktigebeslut, tillsammans med nämndernas riktlinjer, kan sägas utgöra ett sammanhållet system för stadens bidragsgivning till ideella föreningar. Via nämndernas olika riktlinjer tydliggörs ansvarsgränserna mellan nämnderna. Fack-nämndernas och stadsdelsnämndernas bidragsgivning till föreningar ska komplettera varandra. När ansvarsgränserna är tydliga vet föreningarna till vilken nämnd de ska vända sig med sina bidragsansökningar och staden får kontroll över sin bidragsgivning. Vidare minskar stadens administration om inte flera nämnder behandlar samma bidragsansökan.

Stadsdelsnämndens direktiv till förvaltningen

Vid Rinkeby-Kista stadsdelsnämnds behandling av verksamhetsplanen för år 2015 uppmanades stadsdelsförvaltningen att föreslå riktlinjer för bidragsgivning till det lokala föreningslivet i enlighet med vad som anges i stadens budget för år 2015 och enligt vad som anförs i det följande:

”Rinkeby-Kista stadsdelsområde har ett rikt och mångsidigt föreningsliv där organisationerna och människorna bakom dem är ett viktigt komplement till stadsdelens och kommunens eget arbete. Idag ger kommunen olika typer av föreningsstöd till exempelvis idrottsföreningar, barn & ungdomsföreningar och pensionärsföreningar. Det finns dock behov av att utreda möjligheterna till att komplettera det föreningsstöd som redan finns. Det är viktigt att föreningar som får ekonomiskt stöd till verksamhet bidrar till ett mer demokratiskt, jämställt och socialt och ekonomiskt hållbart samhälle.”

Kommunfullmäktiges budgetbeslut 2015 om stadsdelsnämndernas föreningsstöd

I stadens budget för år 2015 har kommunfullmäktige, i avsnittet om stadsdelsnämndernas uppgifter, bl.a. angett att ”Föreningsstödet betalas ut till amatörkultur för vuxna, barn- och ungdomsverksamhet, äldreföreningar, funktionshinderorganisationer m.fl. Dessa ska ha en fortsatt möjlighet att söka stöd. Även verksamheter som riktar sig till generations-överskridande verksamheter ska ha möjlighet att söka stöd från stadsdelsnämnden. Verksamheter som arbetar med drogproblematik och som stärker individer som aktivt försöker lämna ett missbruk bör särskilt prioriteras.”

Nämndens hittillsvarande bidragsgivning

Nämndens hittillsvarande bidragsgivning har i huvudsak utgjorts av bidrag som rört barn- och ungdomsverksamhet, äldreomsorg, socialpsykiatri och stadsmiljö, vilket redovisas i det följande.

Stadsdelsnämnden ansvarar enligt sitt reglemente för olika *verksamheter för barn och ungdom*. Även vissa facknämnder har ett verksamhetsansvar för barn och ungdomar, däribland idrottsnämnden. När det gäller bidragsgivning ansvarar idrottsnämnden för schabloniserade bidrag, t.ex. medlemsaktivitetsbidrag, till barn- och ungdomsföreningar. Bidragen från idrottsnämnden ska täcka kostnader för föreningarnas reguljära verksamhet, t.ex. idrottsutövning.

Stadsdelsnämnden har åren 2014 och 2015 beviljat bidrag till Fryshuset Husby för verksamhet för ungdomar i främst Husby. År 2015 uppgår bidraget, som täckts via särskild finansiering från kommunstyrelsen, till 4,2 mnkr. Verksamheten riktar sig till unga som är i - eller riskerar att hamna i - utanförskap. Fryshuset Husby disponerar lokaler i f.d. Dalhagsskolan. Sedan år 2013 har Folkets Hus i Rinkeby fått bidrag för att bedriva verksamhet med äldre ungdomar i Rinkeby som målgrupp. År 2015 uppgår bidraget till 730 tkr.

I övrigt har den dominerande praxisen när det gäller stöd till föreningar som bedriver verksamhet för barn och ungdom varit samverkan istället för bidragsgivning. Till exempel samverkar förvaltningen med lokala idrottsföreningar vid genomförandet av olika idrottsaktiviteter under skollov. Kostnaderna för aktiviteterna täcks direkt via förvaltningen. Intresserade föreningar är välkomna att kontakta stadsdelsförvaltningen, som vid flera tillfällen inbjudit idrottsföreningarna i stadsdelsområdet att medverka i lovverksamheten. Information om dessa idrottsaktiviteter ingår i lovbroshyrer och annonseras i lokalpressen.

I verksamheten för barn och ungdom ingår också kulturverksamhet för denna målgrupp. Förvaltningen, genom kultursekreteraren, samverkar sedan många år med lokala kulturaktörer vid genomförandet av olika kulturevenemang öppna för allmänheten. Tidigare lämnade nämnden bidrag för vissa av dessa kulturaktiviteter, t.ex. för barnkulturinslag i Husbyfestivalen, Kista världsmusikfestival och olika valborgsmässofiranden. Numera köper förvaltningen in och bekostar dessa kulturinslag, som planeras tillsammans med berörda lokala kulturaktörer. Genom att förvaltningen närvarar när kulturevenemangen genomförs sker samtidigt uppföljning och kvalitetssäkring.

En omfattande samverkan sker också med kulturgårdarna Husby gård och Akalla by som drivs av lokala kulturföreningar. Även om barn och ungdomar är den primära målgruppen skapar kulturutbudet möten över generationsgränser. Om fler föreningar vill samverka och bredda kulturutbudet ytterligare är de välkomna att höra av sig till förvaltningen. En förutsättning för samverkan är dock att kulturaktiviteterna är tillgängliga för alla och attraktiva för en bred publik. Information om kulturutbudet ingår i förvaltningens lovbroshyrer och annonseras i lokalpressen.

Äldreomsorg ingår också i nämndens ansvarsområde. Nämnden ger årliga driftbidrag till fyra sociala mötesplatser som finns i stadsdelsområdet, en i var och en av de fyra stadsdelarna. Syftet med verksamheten, som vänder sig till alla äldre och bedrivs i lokaler som hyrs av förvaltningen, är att motverka segregation och social isolering. Alla äldre-föreningar är välkomna att delta i verksamheten. Under en lång följd av år har respektive mötesplats erhållit 60 tkr per år i bidrag. Förvaltningen föreslår att bidragsbeloppet fr.o.m. år 2015 höjs till 70 tkr. Nämnden har delegerat till stadsdelsförvaltningen att svara för denna bidragsgivning. Förvaltningen anser att denna delegation även fortsättningsvis bör gälla.

Socialpsykiatri är ett annat av nämndens ansvarsområden. Under många år har stadsdels-nämnden betalat hyra för en lokal i Akalla, i vilken en lokalavdelning inom Riks-förbundet för Social och Mental Hälsa (RSMH) driver verksamhet. Hyran uppgår till ca 120 tkr/år. Förvaltningen anser att RSMH:s insatser är värdefulla och kompletterar nämndens egna insatser för målgruppen samt att nämnden, via fortsatt delegation till förvaltningen, även fortsättningsvis ska svara för hyran.

Inom verksamhetsområdet *stadsmiljö* ansvarar nämnden bl.a. för skötsel och renhållning av park- och naturmark inklusive parkvägar. Inom ramen för detta ansvarsområde får de föreningar i stadsdelsområdet som medverkar i föreningsstad m.m., inom Järva rent och snyggt, bidrag för sin medverkan via stadsdelsnämnden. Alla föreningar, som adopterar ett stadsområde och genomför städningen, erhåller bidrag. Medverkande föreningar utbildar sina medlemmar i miljö- och bokunskap. Föreningarna avgör själva vad bidragen ska användas till. År 2014 uppgick dessa bidrag till sammanlagt ca 1,2 mnkr.

År 2015 har Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd fått särskilda medel om 6,8 mnkr för arbete med social och demokratisk hållbarhet. Förvaltningen utgår från att nämnden, åtminstone under innevarande mandatperiod, årligen kommer att erhålla demokrati- och utvecklings-medel i ungefär samma omfattning. En del av dessa medel kommer att disponeras för bidrag till föreningar. Vid nämndens majsammanträde år 2015 lämnade stadsdelsnämnden bidrag om ca 340 tkr till utbildningar för att motverka s.k. radikaliserings. Bidragen finansierades med *demokrati- och utvecklingsmedel*. Vid nämndens junisammanträde (d.v.s. samma sammanträde som detta ärende behandlas) behandlar nämnden bidragsansökningar om drygt 0,9 mnkr som bl.a. rör demokratiutveckling för, med och av ungdomar samt föräldracirklar. Även för dessa ansökningar föreslås finansiering med demokrati- och utvecklingsmedel.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Inom föreningslivet utförs värdefulla insatser som är av stor betydelse, inte bara för de egna medlemmarna, utan också för övriga invånare i stadsdelsområdet. Många gånger ingår de personer som har nytta och glädje av dessa insatser också i de primära målgrupper som stadsdelsnämnden har ett verksamhetsansvar för. Stadsdelsförvaltningen är angelägen att skapa och utveckla stöd- och samverkansformer med föreningar som bedriver sådan verksamhet. Ibland kan bidragsgivning vara ett bra sätt att uppnå resultat. Ibland sker stöd och samverkan utan att nämnden lämnar bidrag. Ett sådant exempel är

samverkan med ideella nattvandrarföreningar och enskilda personer, vars insatser fyller en viktig funktion. Ibland kan en långtgående samverkan kombineras med bidragsgivning.

Fortsatt bidragsgivning

Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd har uppmanat förvaltningen att föreslå riktlinjer för sin bidragsgivning.

Bidrag kan lämnas inom de uppgiftsområden som nämnden ansvarar för

Stadsdelsnämnden lämnar endast bidrag till verksamhet, aktiviteter och evenemang som har anknytning till nämndens ansvarsområde. Detta område har fastställts av kommunfullmäktige.

Bidrag kan lämnas till verksamhet inom nämndens geografiska ansvarsområde

Stadsdelsnämnderna ska ha hand om bidragsgivning till föreningar med utpräglad lokal verksamhet. Det innebär att verksamheter, aktiviteter eller evenemang som Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd lämnar bidrag till ska äga rum i Rinkeby-Kista stadsdelsområde och vara riktade till invånare i detta område. Härutöver anser förvaltningen att huvudregeln ska vara att bidragsmottagande föreningar har sin lokala hemvist (postadress) i stadsdelsområdet och att huvuddelen av medlemmarna ska bo i området. Om en organisation bedriver verksamhet som bedöms som särskilt värdefull anser dock förvaltningen att undantag ska kunna göras från kravet på lokal hemvist. Emellertid bör alltid gälla att verksamheten som nämnden lämnar bidrag till ska äga rum i stadsdelsområdet och vara riktade till invånare i detta område.

Stadsdelsnämnderna får fr.o.m. år 2015 särskilda medel för arbete med social och demokratisk hållbarhet. Härigenom skapas ekonomiska förutsättningar för ökat stöd till föreningslivet. För att få bidrag ska ansökande förening bedriva verksamhet som, i enlighet med vad nämnden anfört, ska bidra till ett mer demokratiskt, jämställt, socialt och ekonomiskt hållbart samhälle. Vidare ska bidragsgivning ske utifrån vad som anges i stadens budget för år 2015.

Förvaltningen anser att de målgrupper som ska vara berörda av denna bidragsgivning, främst ska vara barn och ungdomar, och då inte minst flickor och unga kvinnor. Syftet är att ungdomar i Rinkeby-Kista stadsdelsområde ska vara mer delaktiga i utvecklingen av sitt närområde och i formandet av mötesplatser. För att öka jämställdheten i stadsdelsområdet ska också verksamhet för, med och av vuxna kvinnor kunna komma ifråga för bidragsgivning. Inte bara nämnden, utan också kommunfullmäktige, betonar vikten av att främja jämställdhet.

Förvaltningen anser att bidragsgivningen i övrigt bör tillämpas på samma sätt som hittills, dock kan fler verksamhetsområden än tidigare bli berörda.

Allmänna förutsättningar för bidrag från stadsdelsnämnden

Bidrag lämnas inte till verksamhet för vilken facknämnd ensam ansvarar för stadens bidragsgivning.

För att en förening ska få bidrag från stadsdelsnämnden ska föreningen vara uppbyggd och fungera enligt principer som främjar demokrati och jämställdhet.

I stadgarna (godkända och antagna på årsmöte) ska framgå att alla som instämmer i föreningens målsättningar äger rätt till medlemskap.

Bidragsmottagande förening ska vara en förening i juridisk mening, d.v.s. vara registrerad hos skattemyndigheten som förening och ha revisorer och styrelse som valts av medlemmarna enligt demokratiska principer.

Nämnden lämnar inte bidrag till ekonomiska föreningar eller fackliga och politiska organisationer. Inte heller lämnas bidrag till föreningar och organisationer vars huvudsakliga uppgift är att tillvarata sina medlemmars ekonomiska intressen.

Föreningar som söker bidrag ska redovisa om de sökt bidrag för samma verksamhet från annan instans. Vid kontroll av bidragsansökningar har förvaltningen rätt att ta del av de handlingar som stadsdelsförvaltningen anser behövs för ändamålet.

Delegation

Förvaltningen har delegation från nämnden att avslå bidragsansökningar som rör verksamhet som inte är av lokal karaktär. Vidare har nämnden delegerat till förvaltningen att avslå ansökningar om bidrag för verksamhet som inte är tillgänglig för alla inom en målgrupp. Härutöver föreslås att nämnden delegerar till förvaltningen att avslå ansökningar som inte rör nämndens ansvarsområde. Förvaltningens svar på sådana ansökningar anmäls till nämnden. Övriga bidragsansökningar behandlas av nämnden.
